

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 20. 11. 2018, č. j. 59 A 98/2018 - 9,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) domáhal ochrany proti nečinnosti Vězeňské služby České republiky, Věznice Rýnovice, při vyřizování žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Krajský soud v záhlaví uvedeném usnesením dle § 7 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), postoupil věc Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“) jakožto soudu místně příslušnému dle § 7 odst. 2 s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že se žalobce domáhá poskytnutí informace od Vězeňské služby České republiky, která sídlí v Praze.

II.

[2] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Uvedl, že jím označená žalovaná (Vězeňská služba České republiky – Věznice Rýnovice) je správní jednotkou, která podle § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů, činí za Vězeňskou službu České republiky veškeré právní úkony, mezi které patří správní trestání i řízení o trestných činech vězněných osob a svědčí jí postavení povinného subjektu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[3] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

[4] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, není podání kasační stížnosti proti usnesení o postoupení místně příslušnému soudu podle § 7 odst. 6 s. ř. s. spojeno s poplatkovou povinností ani s povinným zastoupením advokátem. Nejvyšší správní soud proto nerozhodoval o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků.

[5] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Vycházel přitom z § 35 odst. 9 s. ř. s., podle kterého lze účastníku ustanovit zástupce, jestliže jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[6] Při úvaze, zda je v řízení o této kasační stížnosti nezbytné ustanovit k hájení zájmů stěžovatele advokáta, vycházel Nejvyšší správní soud ze skutečnosti, že stěžovatel brojí proti usnesení o postoupení místně příslušnému soudu a jedná se tedy o věc, která není skutkově ani právně nijak složitá. V kasační stížnosti prezentuje (byť stručně) důvody, kterými zpochybňuje úvahu, na které je rozhodnutí krajského soudu postaveno. Kasační stížnost tedy obsahuje dostatečné argumenty a ustanovení zástupce není k ochraně práv stěžovatele nezbytně nutné. Navíc je třeba poukázat i na skutečnost, že stěžovatel má vysokoškolské právnické vzdělání a v minulosti sám působil jako advokát. Nejvyšší správní soud proto návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl.

[7] Nejvyšší správní soud poté posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Kasační stížností brojí stěžovatel proti usnesení krajského soudu, jímž byla věc postoupena městskému soudu. Stěžovatel totiž za žalovanou považuje přímo Věznici Rýnovice jakožto organizační jednotku Vězeňské služby České republiky, nikoliv Vězeňskou službu České republiky. Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který*

pokračování

ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti. Stěžejní v právě posuzované věci je tedy určit, zda má organizační jednotka Vězeňské služby České republiky (Věznice Rýnovice) v posuzovaném případě postavení správního orgánu příslušného k vydání rozhodnutí v prvním stupni.

[10] Otázkou místní příslušnosti soudů k projednání žalob týkajících se žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím směřovaných na Vězeňskou službu České republiky, resp. na jednotlivé věznice, se Nejvyšší správní soud již zabýval, a to mj. v řízeních iniciovaných právě stěžovatelem. Závěry kasačního soudu jsou tudíž stěžovateli známy, a proto soud pouze stručně cituje odůvodnění rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 As 284/2018 - 20: „Podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. [...] Podle § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, právní úkony jménem státu činí za Vězeňskou službu generální ředitel. Ředitelé vazebních věznic, věznic a dalších organizačních jednotek Vězeňské služby jsou oprávněni jednat a činit právní úkony za Vězeňskou službu ve všech věcech, kromě těch, které podle tohoto zákona nebo rozhodnutí ministra nebo generálního ředitele patří do jejich pravomoci. [...] Stěžovatelem napadené rozhodnutí vydané ředitelem věznice Břeclav bylo vydáno Vězeňskou službou České republiky, která je správním orgánem (úřadem) a povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Správní orgán, který v daném případě rozhodoval v prvním stupni, je tedy Vězeňská služba České republiky. Vězeňská služba České republiky sídlí v Praze. Místně příslušným krajským soudem k projednání žaloby je tedy Městský soud v Praze (viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2016, č. j. 6 As 162/2016 - 28).“ Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 269/2018 - 15, který se týkal stěžovatelovy žádosti o informace od Věznice Rapotice. Uvedl v něm, že „[v]ěznicím (resp. jejich ředitelům), které jsou ve smyslu § 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (dále jen „zákon o vězeňské službě“), organizačními jednotkami Vězeňské služby, jakožto orgánu státní správy s celostátní působností, totiž žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. považovat za správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni.“

[11] Správním orgánem příslušným k vydání rozhodnutí v prvním stupni v nynější věci tedy není Věznice Rýnovice, ale Vězeňská služba České republiky se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4. Krajský soud tudíž správně uzavřel, že místně příslušným soudem k projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti při vyřizování žádosti o informace je s ohledem na § 7 odst. 2 věta první s. ř. s. městský soud, neboť Vězeňská služba České republiky má sídlo v Praze, tedy v obvodu městského soudu dle přílohy č. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

[12] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[13] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu